ECLI:LV:RLPT:2017:1019.C29573716.1.S
Lietas Nr.C29573717
Lietvedības Nr.C-2184-17/28

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2017.gada 19.oktobrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese I.Bērziņa
rakstveida procesā Lomonosova ielā 10, Rīgā, izskatīja civillietu AS „Latvenergo" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā 2016.gada 19.augustā saņemts AS „Latvenergo" (turpmāk – prasītājs) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētājs) par naudas piedziņu.

Prasībā norādīti tālāk minētie argumenti.

Saskaņā ar 2005.gada 28.jūlija savstarpēji noslēgto līgumu Nr.cpI00241 (jaunais līguma Nr.1010621504), (turpmāk – līgums), starp prasītāju un atbildētāju, atbildētāja objektam /adrese/ (turpmāk tekstā - objekts), tika piegādāta elektroenerģija.

Lietojot elektroenerģiju atbildētājam bija pienākums ievērot Ministru kabineta 2009.gada 21.jūlija noteikumus Nr.793 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumus" un Ministru kabineta 2009.gada 21.jūlija noteikumus Nr.914 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumus" (spēkā no 15.12.2011.) (turpmāk – noteikumi), un laicīgi maksāt par patērēto elektroenerģiju.

Saskaņā ar Līguma 2.2.1.punktu atbildētājam bija pienākums katrā mēneša pirmajā datumā nolasīt komercuzskaites mēraparātu rādījumus, izrakstīt maksājuma kvīti un pilnā apjomā apmaksāt līdz tā paša mēneša beigām, kā arī samaksāt noteikto maksu par kavējumu, ja maksājums nav veikts noteiktajā termiņā.

Saskaņā ar noteikumu un līguma noteikumiem, ja lietotājs grib izbeigt līgumu par elektroenerģijas piegādi un lietošanu, tad par to 7 darbdienas iepriekš rakstiski jāpaziņo piegādātājam un pilnīgi jānorēķinās par izlietoto elektroenerģiju atbilstoši līguma nosacījumiem (5.6.punkts). Līguma darbības izbeigšana vai jauna līguma noslēgšana ar citu lietotāju, neatbrīvo lietotāju no pienākuma samaksāt par izlietoto elektroenerģiju. Ja lietotājs, atbrīvojot objektu nav par to informējis piegādātāju, lietotājs ir atbildīgs par izlietotās elektroenerģijas apmaksu līdz jauna līguma noslēgšanai ar citu lietotāju (5.9.punkts).

Pēc prasītāja darbinieku veiktās kontrolpārbaudes datiem atbildētājs nav pilnībā norēķinājies par patērēto elektroenerģiju, kā rezultātā objektā par laika posmu no 2012.gada 1.novembra līdz 2013.gada 15.februārim ir izveidojies neapmaksāts elektroenerģijas uzkrājums par kopējo summu 891,02 EUR.

Atbildētājs 2014.gada 29.augustā tika brīdināts par parāda apmaksu un viņam tika dots termiņš parāda apmaksai līdz 2014.gada 20.septembrim. Uz nosūtīto brīdinājumu atbildētājs nereaģēja, parādu neapstrīd. Līdz prasības iesniegšanas dienai parāds nav samaksāts. Prasītājs uzskata, ka atbildētājs ar savu bezdarbību radīja prasītāja tiesību aizskārumu, kā rezultātā prasītājs nav saņēmis samaksu par piegādāto elektroenerģiju parāda summas 891,02 EUR apmērā. Likumiskie 6% gadā no nenomaksātās parāda summas uz prasības iesniegšanas brīdi sastāda 178,29 EUR. Līgumsods sastāda 89,10 EUR, kas nepārsniedz 10% no pamatparāda summas.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja parādu 1 336,87 EUR, kas sastāv no galvenā parāda 891,02 EUR, līgumsoda 89,10 EUR un likumiskos nokavējuma procentus 178,29 EUR, un prasītāja samaksātos tiesāšanās izdevumus, t.i., valsts nodevu 173,76 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, kā arī atzīt prasītāja tiesības par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6 % gadā no piespriestās, bet nesamaksātās summas.

Samaksa veicama uz kontu Nr.LV93UNLA0050007013441, AS „SEB banka".

Prasība pamatota ar Ministru kabineta 2009.gada 21.jūlija noteikumiem Nr.793 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumus", Ministru kabineta 2011.gada 29.novembra noteikumiem Nr.914 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumu" 27., 29., 32.punktu, Civillikuma 1587., 1432., 1757., 1765., 1811., 2021., 2107., 2109., 2033.pantu, Euro ieviešanas kārtības likuma 4.pantu.

[2] Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 148.pantu un 250.^{21} pantu atbildētājam uz deklarēto dzīvesvietas adresi /adrese/ 2016.gada 2.septembrī nosūtīja maza apmēra prasības pieteikuma norakstu un paskaidrojuma veidlapu rakstveida paskaidrojumu sniegšanai.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otrajā daļā noteiktajam atbildētājam tika izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbildētājs paskaidrojumus saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{23} pantu noteiktajā termiņā nav sniedzis, nav arī lūdzis iztiesāt lietu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteikts, ka tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta pirmās daļas 3.punktu, ja tiesas dokumenti piegādāti Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

[3] Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa 2017.gada 7.augustā lietas dalībniekiem nosūtīja paziņojumu, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma

250.[25] panta pirmo daļu civillieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2017.gada 19.oktobrī.

Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmajā daļā noteikts, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu.

Tiesa atzīst, ka tā savu pienākumu par tiesas sēdes paziņošanas laiku un vietu, kā arī par sprieduma pieejamības datumu, ir izpildījusi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[21] panta otro daļu paskaidrojumu neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā izklāstītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[5] Saskaņā ar Civillikuma 2107.pantu ar piegādes līgumu viena puse (piegādātājs) uzņemas piegādāt otrai (pasūtītājam) noteiktu lietu par zināmu cenu. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 2109.pantu, kad piegādātājs pieprasīto lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem.

Saskaņā ar Civillikuma 2021.pantu no pirkuma līguma izceļas abām pusēm savstarpējas prasījumu tiesības kā uz līguma izpildīšanu, tā arī uz zaudējumu atlīdzību.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildījuma grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Starp prasītāju un atbildētāju 2005.gada 27.jūlijā noslēgts līgums Nr.cpI 00241 objektā /adrese/ par elektroenerģijas piegādi (lietas 15.lapa).

Saskaņā ar Līguma 2.2.1.punktu atbildētājam bija pienākums katrā mēneša pirmajā datumā nolasīt komercuzskaites mēraparātu rādījumus un mēneša pirmajā darba dienā paziņot tos piegādātājam.

Saskaņā ar Līguma 2.2.2.punktu atbildētājam bija pienākums apmaksāt izrakstīto rēķinu, kurā ietvertas izmaksas visām tarifa sastāvdaļām līdz rēķinā norādītajam datumam, kā arī samaksāt noteikto maksu par kavējumu, ja maksājums nav veikts noteiktajā termiņā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2007.gada 26.jūnija noteikumiem Nr.452 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi", Ministru kabineta 2009.gada 21.jūlija noteikumiem Nr.793 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" (spēkā no 29.07.2009. līdz 15.12.2011.), Ministru kabineta 2011.gada 29.novembra noteikumiem Nr.914 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" (spēkā no 15.12.2011.-01.04.2014.) un Ministru kabineta 2014.gada 21.janvāra noteikumiem Nr.50 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" (spēkā no 01.04.2014.) atbildētāja pienākums ir laicīgi maksāt par patērēto elektroenerģiju.

Saskaņā ar Līguma 5.6.punktu, ja lietotājs grib izbeigt līgumu par elektroenerģijas piegādi un lietošanu, tad par to 7 dienas iepriekš rakstiski jāpaziņo piegādātājam un pilnīgi jānorēķinās par izlietoto elektroenerģiju atbilstoši Līguma nosacījumiem. Līguma darbības izbeigšana vai jauna līguma noslēgšana ar citu lietotāju, neatbrīvo lietotāju no pienākuma samaksāt par izlietoto elektroenerģiju. Saskaņā ar Līguma 5.9.punktu, ja lietotājs, atbrīvojot objektu nav par to informējis piegādātāju, lietotājs ir atbildīgs par izlietotās elektroenerģijas apmaksu līdz jauna līguma noslēgšanai ar citu lietotāju.

Pēc prasītāja darbinieku veiktās kontrolpārbaudes rezultātiem izriet, ka atbildētājs nav pilnībā norēķinājies par patērēto elektroenerģiju, kā rezultātā objektā par laika posmu no 2012.gada 1.novembra līdz 2013.gada 15.februārim ir izveidojies neapmaksāts elektroenerģijas uzkrājums par kopējo summu 891,02 EUR, ko apliecina lietas materiāliem pievienotais rēķins Nr.201147202023, Nr.2011426204480, Nr.201160301493, Nr.201134603648, Nr.201134680713 (lietas 10.-14.lapa).

No lietas materiāliem redzams, ka 2014.gada 29.augustā prasītājs nosūtīja atbildētājam uz viņa dzīvesvietas adresi brīdinājumu par parāda samaksu, kurā lūdza atbildētāju līdz 2014.gada 20.septembrim samaksāt elektroenerģijas parādu 891,02 EUR apmērā (lietas 9.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu saistību tiesība rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai neatļautas darbības, vai likuma. Ņemot vērā minēto, atbildētāja pienākums norēķināties ar prasītāju izriet no līguma un uz likuma pamata.

Iebildumi par to, ka atbildētajam nebija nodrošināta iespēja izmantot elektroenerģiju, nav celti.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 10.panta pirmo daļu puses savas tiesības realizē sacīkstes formā. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt saskaņā ar Civillikuma1838.pantu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja iesniegtos rakstveida pierādījumus, kas pamato prasību, tajā skaitā galvenā parāda apmēru. Prasītāja prasības pieteikumā minētie fakti nav apstrīdēti un pretēji pierādījumi tiesai nav iesniegti, līdz ar to secināms, ka atbildētājam nav pamatotu iebildumu pret prasību un, ievērojot spriedumā konstatētos apstākļus, tiesa atzīst, ka ir pierādīta saistību neizpilde no atbildētāja puses un prasībā norādītā parāda esamība, tādēļ no atbildētāja prasītāja labā piedzenams pamatparāds par piegādāto elektroenerģiju par laika posmu par laika periodu no 2012.gada 1.novembra līdz 2013.gada 15.februārim 891,02 EUR apmērā.

[6] Prasītājs ir aprēķinājis likumiskos nokavējuma procentus 178,29 EUR – 6% gadā no nenomaksātās pamatparāda par laika periodu no 2013.gada 1.februāra līdz 2016.gada 1.jūlijam (lietas 16.lapa).

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1759.panta 1.punkts paredz, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Civillikuma 1765.panta pirmā daļa noteic likumisko procentu apmēru, kas ir 6% no simta gadā. Civillikuma 1652.panta 3.punkts nosaka, ka parādnieka nokavējums iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

Lietā ir iegūti pierādījumi tam, ka atbildētājs ir kavējis izrakstīto rēķinu apmaksu tajos noteiktajos termiņos, tādējādi prasītājam ir tiesības aprēķināt likumiskos nokavējuma procentus par apmaksas termiņa kavējumu.

Atbildētājs likumisko nokavējuma procentu aprēķinu nav apstrīdējis, līdz ar to tiesa atzīst, ka prasība daļā par likumisko nokavējuma procentu piedziņu ir pamatota un apmierināma, piedzenot no atbildētāja par labu prasītājai likumiskos nokavējuma procentus 178,29 EUR par laika periodu no 2013.gada 1.februāra līdz 2016.gada 1.jūlijam.

[7] Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta pirmo daļu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār,

nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Atbilstoši Civillikuma 1716.panta otrajai daļai līgumsods par saistību neizpildi vispār ir konkrēti noteikta naudas summa vai cita mantiska vērtība, kuru nedrīkst noteikt vairākkārtīgu (atkārtotu) vai pieaugošu maksājumu vai devumu veidā.

Savukārt šī panta trešajā daļā noteikts, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1720.panta 2.punktu kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar Līguma 3.2.4. punktu atbildētājam rēķina apmaksas kavējuma gadījumā par katru nokavēto apmaksas dienu jāmaksā līgumsods 0,15% apmērā no parāda summas.

No lietas materiālos esošā līgumsoda aprēķina (lietas 17.lapa) redzams, ka prasītājs aprēķinājis līgumsodu par rēķinu apmaksas kavējumu par laika periodu no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 12.martam 89,10 EUR apmērā, ievērojot Civillikuma 1716.panta prasības, t.i., ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda (891,02 EUR) summas, kas ir piedzenams no atbildētāja.

Ņemot vērā minēto no atbildētāja prasītāja labā piedzenams līgumsods 89,10 EUR par laika periodu no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 12.martam.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda cita starpā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst, ka ir pamats spriedumā noteikt prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 6% gadā no galvenā parāda (891,02 EUR) līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ievērojot Civillikuma 1763.panta 1.punktu, ka procentu pieaugums apstājas kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Apmierinot prasību un piedzenot no atbildētāja parādu 891,02 EUR par laika periodu no 2012.gada 1.novembra līdz 2013.gada 15.februārim, likumiskos nokavējuma procentus 178,29 EUR par laika periodu no 2013.gada 1.februāra līdz 2016.gada 1.jūlijam un līgumsodu 89,10 EUR par laika periodu no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 12.martam, no atbildētāja par labu prasītajam piedzenama valsts nodeva 173,76 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR, kopā 178,46 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgai izpildei termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195., 204.[1] un 250.[25] , 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

maza apmēra prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS "Latvenergo" reģistrācijas Nr.40003032949, parādu 891,02 EUR par laika periodu no 2012.gada 1.novembra līdz 2013.gada 15.februārim, likumiskos nokavējuma procentus 178,29 EUR par laika periodu no 2013.gada 1.februāra līdz 2016.gada 1.jūlijam un līgumsodu 89,10 EUR par laika periodu no 2013.gada 1.februāra līdz 2013.gada 12.martam, valsts nodevu 173,76 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, kopā 1 336,87 EUR (viens tūkstotis trīs simti trīsdesmit seši *euro* un 87centi).

Samaksa veicama AS "Latvenergo", reģistrācijas Nr.40003032949, norēķinu kontā AS „SEB Banka" kontā Nr.LV93UNLA0050007013441.

Atzīt AS "Latvenergo", reģistrācijas Nr.40003032949, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos nokavējuma procentus 6% (sešus procentus) gadā no nesamaksātās galvenā parāda summas (891,02 EUR), ievērojot Civillikuma 1763.panta 1.punkta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Noteikt /pers. A/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2017.gada 19.oktobra, Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese I.Bērziņa